

provincie **HOLLAND**
ZUID

STATEN

Lid Gedeputeerde Staten

Contact

R.A. Janssen
070 441 70 86
ra.janssen@pzh.nl

F. Vermeulen
T 070 - 441 70 49
f.vermeulen@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum **13 DEC 2018**

Ons kenmerk
PZH-2018-674294109

Uw kenmerk

Bijlagen

Provinciale Staten

Onderwerp

Stand van zaken Chemours

Geachte Statenleden,

Op 23 april 2018 bent u door ons geïnformeerd dat bij Chemours PFOA is aangetroffen in het afvalwater met een maximale concentratie van 148 nanogram per liter en dat DCMR namens Gedeputeerde Staten (GS) op 16 april 2018 een last onder dwangsom heeft opgelegd om de overtreding te doen beëindigen. Vervolgens bent u op 7 september 2018 door ons geïnformeerd over de bezwaarprocedure en de daaropvolgende beslissing op bezwaar, alsmede de verbeurte en inning van dwangsommen vanwege vier geconstateerde overtredingen. Met deze brief informeren wij u over het verdere verloop van de procedure.

Beroep

Chemours heeft op 10 september 2018 pro forma beroep ingesteld tegen de door Gedeputeerde Staten genomen beslissing op bezwaar. Op 20 november 2018 heeft Chemours de beroepsgronden aangevuld. De verwachting is dat deze zaak in de eerste helft van 2019 door de Rechtbank zal worden behandeld.

De DCMR blijft frequent monsters nemen van het afvalwater. Wanneer er een PFOA concentratie in de indirecte lozing wordt vastgesteld, wordt er een dwangsom verbeurd. Tot op heden zijn er geen verdere overtredingen vastgesteld.

Oorzaken PFOA verontreiniging afvalwater

Er zijn verschillende hypothesen die zouden kunnen verklaren waarom PFOA in de metingen aangetroffen wordt: De historische bodemverontreiniging; het ontstaan van PFOA als bijproduct in het proces; of de aanwezigheid van PFOA als verontreiniging in de GenX grondstof. Voor ons als bevoegd gezag is de precieze bron van de PFOA voor de opgelegde dwangsom op dit moment niet relevant. We hebben PFOA aangetroffen in de indirecte lozing, dat is ons inziens niet aangevraagd en niet vergund in de omgevingsvergunning die wij op 3 oktober 2013 hebben verleend. Daarom hebben wij besloten over te gaan tot handhaving.

Tot 2020 geldt er vanuit Reach regelgeving geen stofs specifiek verbod of restrictie voor PFOA. Vanaf 4 juli 2020 is de productie van PFOA als zuivere stof en de toepassing van PFOA in

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

andere producten boven een drempelwaarde voor de meeste toepassingen niet langer toegestaan. Op deze verbodsbepaling zijn in EU regelgeving een aantal uitzonderingen gemaakt, onder andere voor PFOA dat ontstaat als onvermijdelijk bijproduct tijdens de productie van fluorchemicaliën met een koolstofketen van ten hoogste zes atomen, zoals FRD-903¹. Dit betekent echter niet dat daarmee ook de emissie is toegestaan.

Het standpunt van Chemours is dat de emissie van een kleine hoeveelheid PFOA onvermijdelijk is en inmiddels heeft Chemours daarom de indirecte lozing van 0,15 kg PFOA per jaar aangevraagd. De enkele omstandigheid dat een (beperkte) emissie van PFOA wordt aangevraagd, is nog geen reden om de vergunning te weigeren. Mede op basis van de adviezen van Rijkswaterstaat als waterkwaliteitsbeheerder voor het ontvangende oppervlaktewater zal hierover namens GS een besluit worden genomen. Op dezelfde wijze zal ook de aanvraag voor de indirecte lozing van met PFOA verontreinigd afvalwater van het afvalverwerkende bedrijf KoreNet in Groot-Amers, waarover u op 29 augustus 2018 bent geïnformeerd, worden beoordeeld.

Gezondheidskundige grenswaarde PFOA

Om de risico's voor omwonenden te kunnen inschatten, heeft het RIVM in 2016 een grenswaarde afgeleid voor chronische blootstelling aan PFOA². Deze nieuwe grenswaarde (12,5 ng per kg lichaamsgewicht per dag) ligt aanzienlijk lager dan de op dat moment door verschillende instanties zoals de Amerikaanse milieudienst EPA en de European Food Safety Authority (EFSA) gehanteerde grenswaarden.

In 2018 heeft EFSA een nadere analyse uitgevoerd naar bestaande wetenschappelijke onderzoeken met als doel de EFSA grenswaarde uit 2008 (1500 ng per kg lichaamsgewicht per dag) te actualiseren. Op 13 december 2018 heeft EFSA zijn nieuwe voorlopige gezondheidskundige grenswaarde voor PFOA en PFOS gepubliceerd³. De door EFSA voorgestelde voorlopige grenswaarde voor PFOA is 15 maal strenger dan de gezondheidskundige grenswaarde die RIVM in 2016 heeft afgeleid. Het RIVM heeft vragen gesteld over de wetenschappelijke onderbouwing van de gepubliceerde grenswaarden. Het RIVM herziet - gezien het voorlopige karakter van de grenswaarden - eerdere adviezen niet. In 2019 zal EFSA een risicobeoordeling uitvoeren voor blootstelling aan andere perfluorverbindingen. Het RIVM zal, waar mogelijk, met EFSA samenwerken.

Het is aan het RIVM als onafhankelijk wetenschappelijk instituut om te bezien of de voorlopige EFSA grenswaarde aanleiding geeft de eigen grenswaarde (RIVM 2016) te heroverwegen. Het is vervolgens aan het Rijk om te beoordelen of er grond is de eerder vastgestelde normen voor PFOA bij te stellen.

Gezien de persistentie van de stof en de nog steeds aantoonbare aanwezigheid in mensen, bodem en oppervlaktewater zijn betrouwbare grenswaarden voor ons van belang. In het eerstvolgende bestuurlijk overleg met het Rijk en de betrokken gemeenten zullen wij dit opnieuw onder de aandacht brengen.

---

¹<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1000&from=EN>

²<https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2016-0049.pdf>

³<https://www.rivm.nl/nieuws/discussie-over-gezondheidskundige-grenswaarde-pfoa>

Wij vertrouwen erop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd en blijven u uiteraard op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen.

Hoogachtend,

R.A. Janssen

F. Vermeulen